

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд
Санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГСА-2023/01/НА-СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Говьсүмбэр аймаг

2023 он

Дарга тэргүүлэх аудитор:

Утас: 7054-3156 Цахим хаяг: Sarantuyab@audit.gov.mn

Аудитын менежер:

Цахим хаяг: Naranbayarg@audit.gov.mn

Ахлах аудитор:

Цахим хаяг: Darkhanbatb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс: 976-7054 3179
И-мэйл: goviumber@audit.gov.mn

2023.04.20 № 53

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тус байгууллага нь бүх үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг баримталсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

008020232

Бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн Засаг дарга нь эрхэм зорилгоо оновчтой бодлого, зохицуулалтаар хангах замаар аймгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх гэж тодорхойлжээ.

Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн 08 дугаар тогтоолоор ТЕЗ-ийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүн чанарын болон тоон үзүүлэлтийг үндэслэн 17 байгууллагын 21 хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж ажилласан байна.

ТЕЗ-ийн хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт шинжилгээ үнэлгээгээр 97.1%-ийн хэрэгжилттэй гэж дүгнэжээ.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		14,782,119.4	11,667,836.8
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	7,585,575.3	4,730,129.4
32	БОГИНО ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	4а, 4б	0.0	0.0
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	1,943,807.1	1,620,855.2
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	37,785.3	78,892.8
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	5,003,879.0	3,252,993.3
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	88,833.8	64,663.5
360	БҮСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	10	122,238.9	1,920,302.5
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		49,388,939.1	30,568,522.2
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	11а, 11б	0.0	0.0
37100	Урт хугацаат хадгаламж		0.0	0.0
37200	Үнэт цаас		0.0	0.0
37300	Урт хугацаат зээл		0.0	0.0
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	49,388,939.1	30,568,522.2
39100	Газар		0.0	0.0
39200	Биет хөрөнгө		42,598,425.0	26,194,433.7
39300	Биет бус хөрөнгө	13	6,790,514.1	4,374,088.5
39400	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	14	0.0	0.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		64,171,058.4	42,236,359.0
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		14,438,661.8	13,302,822.5
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	2,395,671.9	816,001.4
41100	Богино хугацаат үнэт цаас		0.0	0.0
41200	Богино хугацаат зээлийн өглөг	16а, 16б	0.0	0.0
41300	Өглөг	17а, 17б	2,395,671.9	814,949.5
41400	Урьдчилж орсон орлого	18а, 18б	0.0	1,052.0
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		12,042,989.9	12,486,821.1
42100	Урт хугацаат үнэт цаас	19	0.0	0.0
42200	Урт хугацаат зээл	20а, 20б	12,042,989.9	12,486,821.1
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		49,732,396.6	28,933,536.5
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		49,732,396.6	28,933,536.5
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		26,343,617.0	16,822,870.6
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		26,343,617.0	16,822,870.6
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/		0.0	0.0
51102	Өмч /хувийн/ /ТӨҮГ/		0.0	0.0
51103	Өмч /хувьцаат/ /ТӨҮГ/		0.0	0.0
51104	Халаасны хувьцаа /ТӨҮГ/		0.0	0.0
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал /ТӨҮГ/		0.0	0.0
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/		0.0	0.0
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		10,955,103.3	5,810,513.5
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		12,433,676.2	6,300,152.4
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		0.0	0.0
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга		0.0	0.0
51600	Нөөцийн сан		0.0	0.0
52	Хяналтын бус хувь оролцоо		0.0	0.0
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		64,171,058.4	42,236,359.0

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		32,925,669.8	21,587,053.7
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		8,789,885.7	8,527,496.8
110	Орлогын албан татвар		5,483,444.2	6,191,780.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		5,657,849.3	6,295,632.6
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-174,405.1	-263,852.1
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч		0.0	0.0
1103	ААН-ын орлогын албан татвар		0.0	160,000.0
1104	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар		0.0	0.0
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого		0.0	0.0
113	Хөрөнгийн албан татвар		736,868.2	769,295.3
114	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар		0.0	0.0
115	Онцгой албан татвар		0.0	0.0
116	Тусгай зориулалтын орлого		0.0	0.0
117	Гадаад үйл ажиллагааны орлого		0.0	0.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		2,569,573.3	1,566,421.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	18,064,367.4	7,838,301.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого		5,853,731.0	3,256,696.5
121	Хөрөнгийн орлого		0.0	0.0
122	Тусламжийн орлого		0.0	0.0
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг		12,210,636.4	4,581,605.2
124	Зээлийн орлого		0.0	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		6,071,416.7	5,221,255.3
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	25,418,901.7	19,035,640.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		25,217,448.2	19,035,640.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		24,505,055.2	15,068,618.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		10,598,175.0	2,871,758.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,426,478.7	351,888.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		1,468,457.8	426,886.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		2,598,388.6	4,317,132.5
2105	Нормативт зардал		1,304,621.2	247,606.8
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		162,049.9	237,109.5
2107	Томилолт, зочны зардал		62,211.0	65,071.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		2,616,092.3	3,530,742.7
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		4,268,580.8	3,020,423.2
211	ХҮҮ		0.0	0.0
212	ТАТААС		152,983.7	1,162.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		559,409.3	3,965,859.9
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		201,453.5	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		7,506,768.1	2,551,413.0
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		2,503.0	0.0
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		4,278,825.9	22,978,705.0

VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		3,230,445.2	-20,427,292.0
----	--	--	-------------	---------------

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	46,622,689.3	0.0	46,622,689.3
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-158,218.9	0.0	-158,218.9
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	46,464,470.4	0.0	46,464,470.4
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	38,026.0	0.0	38,026.0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-2,520.0	0.0	-2,520.0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.0	0.0	0.0
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	1,975.0	0.0	1,975.0
8	Зарласан ногдол ашиг	0.0	0.0	0.0
9	Тайлант үеийн үр дүн	3,230,445.2	0.0	3,230,445.2
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	49,732,396.6	0.0	49,732,396.6
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	49,732,396.6	0.0	49,732,396.6
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-11,455,617.7	0.0	-11,455,617.7
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	38,276,778.9	0.0	38,276,778.9
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	38,105.8	0.0	38,105.8
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	2,025.0	0.0	2,025.0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.0	0.0	0.0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.0	0.0	0.0
18	Зарласан ногдол ашиг	0.0	0.0	0.0
19	Тайлант үеийн үр дүн	-20,427,292.0	0.0	-20,427,292.0
20	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	28,933,536.5	0.0	28,933,536.5

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		32,659,391.1	23,673,631.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		8,789,885.7	8,527,496.8
110	Орлогын албан татвар		5,483,444.2	6,191,780.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		5,657,849.3	6,295,632.6
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-174,405.1	-263,852.1
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч		0.0	0.0
1103	ААН-ын орлогын албан татвар		0.0	160,000.0
1104	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар		0.0	0.0
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого		0.0	0.0
113	Хөрөнгийн албан татвар		736,868.2	769,295.3
114	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар		0.0	0.0
115	Онцгой албан татвар		0.0	0.0
116	Тусгай зориулалтын орлого		0.0	0.0
117	Гадаад үйл ажиллагааны орлого		0.0	0.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		2,569,573.3	1,566,421.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж		420,621.1	275,098.3
1181	Газрын төлбөр		1,460,983.9	924,150.8
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр		687,968.3	367,171.8
1183	Бусад татвар		0.0	0.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		18,360,155.2	9,988,239.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого		6,149,518.8	5,406,634.0
121	Хөрөнгийн орлого		0.0	0.0
122	Тусламжийн орлого		0.0	0.0
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг		12,210,636.4	4,581,605.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		5,509,350.2	5,157,895.4
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		22,638,333.1	16,879,281.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		22,638,333.1	16,879,281.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		21,854,281.7	16,221,139.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		11,521,057.2	4,680,056.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,727,163.5	733,904.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		1,765,240.7	3,415,262.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		1,495,295.4	1,571,381.3
2105	Нормативт зардал		412,434.6	77,482.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		264,543.8	244,443.9
2107	Томилолт, зочны зардал		65,476.2	63,929.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		2,024,298.9	1,720,757.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,578,771.4	3,713,921.9
211	ХҮҮ		0.0	0.0
212	ТАТААС		152,983.7	1,162.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		631,067.6	656,979.4
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		10,021,058.0	6,794,350.1
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)		0.0	0.0

V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		5,413,859.4	9,153,311.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		5,413,859.4	9,153,311.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		5,413,859.4	9,153,311.0
2260	Гадаад эх үүсвэрээр		0.0	0.0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		-5,413,859.4	-9,153,311.0
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН		-76,270.0	-496,485.0
14	Бусад эх үүсвэр		0.0	0.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ		76,270.0	496,485.0
24	ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР		0.0	0.0
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ		0.0	0.0
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)		4,530,928.6	-2,855,445.9
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		3,054,646.7	7,585,575.3
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		7,585,575.3	4,730,129.4

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	19,254,006.9	16,347,491.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	11,676,082.0	10,452,536.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,734,964.6	9,832,112.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,080,074.7	2,864,178.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	347,882.5	304,330.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	3,210,555.8	3,035,721.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	239,725.0	212,819.4
2105	Нормативт зардал	15,744.0	9,284.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	300,807.5	288,811.0
2107	Томилолт, зочны зардал	71,833.4	61,405.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	968,833.8	900,184.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,499,507.9	2,155,377.9
212	ТАТААС	2,350.0	1,162.0
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	2,350.0	1,162.0
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	938,767.4	619,262.7
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	630,698.7	335,733.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	308,068.7	283,529.3
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,027,712.9	5,398,469.4
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	550,212.0	496,485.1
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	19,254,006.9	16,446,231.4
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,205,090.2	3,205,090.2
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	15,043,329.3	12,897,821.2
33	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,005,587.4	343,320.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		858,098.1
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		956,838.3
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0.4	0.4
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	0.0	0.0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	0.2	0.2
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	0.2	0.2

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Тайлан оны гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	342,386.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	342,386.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	228,307.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	14,930.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,866.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5,455.0
2103	Хангамж, бараа материалын зардал	6,298.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,061.8
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	163,689.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,005.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	114,079.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,000.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	74,079.0
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	341,572.4
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	341,572.4
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	86.4
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	813.6

Гурав. Аудитын илрүүлэлт: Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Дарханбат гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Г.Наранбаяр, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Сарантуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн Ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/301 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 50,603.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 759.0 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн

4.5 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор дараах арга хэмжээ авч ажилласан байна.

Энэ хуулийн хүрээнд тэвчиж болох эд хогшлын зардлыг-11.9 сая, дотоод албан томилолтын зардлыг 10.4 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад бараа ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг-68.6, Засаг даргын хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлыг-116.6, Засаг даргын нөөц хөрөнгийг-74.2 сая, Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлыг-39.2 сая, нийт 320.9 сая төгрөгийн хэмнэлтийг бий болгожээ.

Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад 6 байгууллагаас 33.2 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна. Үүнд:

1. Тохижилт Сүмбэр ОНӨААТҮГ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1, 20.2, 20.3, 20.4 дахь заалтад заасан мэдээллийг ил тод мэдээлээгүй тул зөрчлийг арилгах зөвлөмж өгсөн.
2. Баянтал сумын Засаг даргын тамгын газар нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.1.2, 15.2.6 дахь заалтыг зөрчиж орон тоо, төсөв батлагдаагүй байхад 3 албан хаагчид ажил хавсарсны нэмэгдэл 5.6 мянган төгрөгийг олгосон тул зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгсөн.
3. Баянтал сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.1.3-т заасныг зөрчиж 15 төлөөлөгчдөд 0.8 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон тул буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон.
4. Баянтал сумын ОНХС-гаас Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.1.7-т заасныг зөрчиж 0.04 сая төгрөгийн согтууруулах ундаа худалдан авсан.
5. Говьсүмбэр аймгийн Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.6-т заасныг зөрчиж 1.3 сая төгрөгийн бичиг хэргийн материалыг шаардлагагүйгээр нөөцөлсөн.

6. Говьсүмбэр аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т заасныг зөрчин Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын төлөөлөгчийн үйл ажиллагааны зардлаас МУЗЗНДНТУТХуульд заасан чиг үүрэгт хамааралгүй арга хэмжээнд 25.5 сая төгрөг зарцуулсан тул алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгсөн байна.

4.6 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.6.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 147 мэдээллээс 139 мэдээллийг хугацаанд нь, 2 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

Аймгийн ТЕЗ-ийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар харьяа 17 байгууллагад Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 3,364.9 сая төгрөгийн зөрчил илэрч, 16 байгууллагад 3,278.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 14 албан шаардлага, хариуцлага тооцуулах 2 албан шаардлага өгч, 1 байгууллагад 86.6 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн байна.

4.6.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Татварын тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой тулган баталгаажуулалтаар ТЕЗ-ийн харьяа 18 байгууллага цахим төлбөрийн системд тулгалт хийгээгүйгээс төлбөрийн баримтаар ажил гүйлгээ баталгаажаагүй 533.6 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч 37.6 сая төгрөгийн 3 алдааг аудитын явцад залруулан, 23.5 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах зөвлөмж, 472.5 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгсөн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай болон татварын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.7 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.7.1 Завсрын аудитын хийгээгүй.

4.7.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаар бичнэ.

Хүснэгт 12. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитаар		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	2	75.8	2	75.8	100
Зөвлөмж	1	-	0	-	0
Нийт дүн	3	75.8	2	75.8	66.6

Өмнөх аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байсан тул зөвлөмж өгсөн бөгөөд тайлант онд дээрх алдаа зөрчил давтагдсан, зөрчлийн дүн нэмэгдсэн тул зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудад илэрсэн алдаа зөрчил:

Аймгийн ТЕЗ-ийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 14 төсвийн байгууллага, 5 ОНӨААТҮГ, 9 тусгай сан, 3 төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нийт 31 тайлан нэгтгэгдсэнээс 14 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 17 байгууллага түүвэрт хамрагдсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” 9, хязгаарлалттай 4 /Баянтал сумын ЗДТГ/, /Баянтал сумын төвлөрүүлэн захирагч/, /Баянтал сумын ЗДТГ/, /Шивээговь сумын төвлөрүүлэн захирагч/, Татгалзсан 1 /Цөм сүргийн үржлийн төв ОНӨҮГ/ санал дүгнэлт/ тус тус өгчээ.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 11,741.0 сая төгрөгийн 159 алдаа зөрчил илрүүлэн, 57.2% буюу 6,725.2 сая төгрөгийн 57 алдааг аудитын явцад залруулж, 35.8% буюу 4,205.8 сая төгрөгийн 40 зөрчлийг арилгах албан шаардлага, 0.2% буюу 11.9 сая төгрөгийн 16 төлбөрийн акт тогтоож, 6.8% буюу 798.1 сая төгрөгийн 44 зөрчлийг арилгах зөвлөмж өгсөн байна. Үүнээс: Нийцлийн аудиттай холбоотой зөрчил 3,887.8 сая буюу 33.1%-ийг эзэлж байна.

Өмнөх аудитаар нийт 7,275.4 сая төгрөгийн 323 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 2,624.8 сая /36.1%/ төгрөгийн 130 алдааг аудитын явцад залруулж, 29.4 сая /0.4%/ төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 2,915.3 сая /40.1%/төгрөгийн 89 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 1,705.9 сая /23.4%/ төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 81 зөвлөмж өгсөн байна.

Харьяа байгууллагад илэрсэн алдаа зөрчлийг өмнөх онтой харьцуулбал:

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Тайлант он		Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал		Зөрүү	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			Тоо	Дүн
Залруулга	130	2,624.80	57	6,725.20			-73	4,100.40
Залруулаагүй алдаа	0	0	0	0			0	0.00
Төлбөрийн акт	23	29.4	16	11.9	2	0.8	-7	-17.50
Албан шаардлага	89	2,915.30	40	4,205.80	28	3,777.70	-49	1,290.50
Зөвлөмж	81	1,705.90	44	798.10	11	110.1	-37	-907.80
Нийт	323	7275.4	157	11,741.00	41.00	3,888.60	-166.00	4,465.60

(Эх сурвалж: ТАБ-ын статистик мэдээ)

4.8 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал илрээгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ-НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНТАЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ

Аудитаар нийт 5.0 сая төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 5.0 сая төгрөгийн алдааг залруулсан. Үүнд

1. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт данснаас "Сүмбэр гарден соёл спорт амралтын хүрээлэнгийн засварын ажлын зураг төсөв хийлгэх ажил"-н урьдчилгаа 5.0 сая төгрөгийг "Ориентплюс" ХХК-д шилжүүлсэн боловч шууд зардлаар тайлагнасан.

5.1 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

5.2 Албан шаардлага

1. Аймгийн ТЕЗ-ийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар харьяа 17 байгууллагад Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 3,364.9 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн бөгөөд өмнөх аудитаар өгсөн зөрчил бууруулах зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2, МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төлбөрийн акт тогтоох, албан шаардлага өгөх журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.10-т заасныг зөрчсөн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2. Цөм сүрэг үржлийн төв нь Төсвийн тухай хуулийн 8.9.8 заалтыг зөрчиж, 2022 оны төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд аудит хийлгээгүй, тайланг хуулийн хугацаанд гаргаж ирүүлээгүй, татгалзсан дүгнэлт авсан тул удирдлагад хариуцлага тооцох

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

- 1.1. Илрүүлэлт: Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогын төлөвлөгөөг 21.1 сая төгрөгөөр биелүүлээгүй. Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-т заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Батлагдсан төсвийн орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Говьсүмбэр аймгийн ТЕЗ	1	5.0	1	5.0	1	5.0	1	5.0				
Дүн	1	5.0	1	5.0	1	5.0	1	5.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Говьсүмбэр аймгийн ТЕЗ	2	21.1					1	21.1	1			
Дүн	2	21.1					1	21.1	1			

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Говьсүмбэр аймгийн ТЕЗ	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	0			1	0		